

Barcs Város Önkormányzata
Polgármesterétől
7570 Barcs, Bajcsy-Zs. u. 46.
Pf. 62., Tel.: 82/463-176

06.
..... sz. napirendi pont

ELŐTERJESZTÉS

Barcs Város Önkormányzata 2023. évi gyermekvédelmi tevékenységének értékeléséről

Készült: Barcs Város Képviselő-testülete
2024. március 21.-i ülésére

1. Bevezető

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése alapján: „A települési önkormányzat és az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-éig - a külön jogszabályban meghatározott tartalommal - átfogó értékelést készít. Az értékelést - települési önkormányzat esetén a képviselő-testület általi megtárgyalást követően - meg kell küldeni a gyámhatóságnak. A gyámhatóság az értékelés kézhezvételétől számított harminc napon belül javaslattal élhet a települési önkormányzat, illetve állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv felé, amely hatvan napon belül érdemben megvizsgálja a gyámhatóság javaslatait és állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatja.”

Az átfogó értékelés **tartalmi követelményeit** a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyer.) tartalmazza.

Az értékelés bemutatja:

- a település demográfiai mutatóit, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira;
- az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátásokra vonatkozó adatokat;
- az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátásokat;
- a felügyeleti szervek ellenőrzésének megállapításait;
- a jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározását;
- a bűnmegelőzéssel kapcsolatos, valamint a gyermek- és fiatalkorú bűnözéssel összefüggő adatokat;
- az önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködési kereteit.

2. Barcs város demográfiai mutatói

Barcs város állandó népessége 2023. január 01-én **10.517 fő**, lakónépessége **10.201 fő** volt. A **0-18 éves lakónépesség** korcsoport szerinti megoszlása 2023-ban az alábbiak szerint alakult:

0-2 éves korig	287 fő
3-5 éves korig	272 fő
6-14 éves korig	798 fő
15-16 éves korig	214 fő
17-18 éves korig	234 fő
Összesen:	1805 fő

A **18 év feletti lakónépesség** megoszlása:

19-55 éves korig	4920 fő
56-60 éves korig	667 fő
61 év felett	2809 fő
Összesen:	8396 fő

A **0-18 éves állandó népesség** korcsoport szerinti megoszlása 2023-ban:

0-2 éves korig	291 fő
3-5 éves korig	270 fő
6-14 éves korig	801 fő
15-16 éves korig	212 fő
17-18 éves korig	237 fő
Összesen:	1811 fő

A **18 év feletti állandó népesség** megoszlása:

19-55 éves korig **5227 fő**

56-60 éves korig **676 fő**

61 év felett **2803 fő**

Összesen: **8706 fő**

Fenti statisztikai adatok alapján megállapítható, hogy a Barcs város lakosságának száma továbbra is folyamatosan csökkenő tendenciát mutat.

Barcs demográfiai mutatóinak változása az elmúlt években

(0-18 év közötti állandó népesség/fő):

	2015	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.
	01.01.	01.01.	01.01.	01.01	01.01	01.01.	01.01.	01.01.	01.01.
6-14 év közötti gyermekek száma	1020	1009	987	951	903	857	836	800	801
17-18 év közötti gyermekek száma	244	245	252	234	240	236	227	245	237
15-16 év közötti gyermekek száma	250	238	239	240	228	242	241	224	212
0-2 év közötti gyermekek száma	258	257	261	249	262	267	298	299	291
3-5 év közötti gyermekek száma	272	243	236	249	246	258	259	283	270
<u>Összes gyermek száma</u> (0-18 év) Barcon:	2044	1992	1975	1.923	1.879	1860	1861	1851	1811

Nemek aránya korcsoportos megoszlásban (fő)

	0-2 éves népesség				3-5 éves népesség			
	lakó		állandó		lakó		állandó	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023
fiú	157	153	157	152	137	140	136	138
lány	134	134	142	139	142	132	147	132
Összesen	2291	287	299	291	279	272	283	270

	6-14 éves népesség				15-18 éves népesség			
	lakó		állandó		lakó		állandó	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023
fiú	406	407	406	403	265	234	241	230
lány	398	391	398	398	236	224	228	219
Összesen	804	798	804	801	501	458	469	449

3. A gyermekek védelmének rendszere

A **gyermekek védelme** a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.

A gyermekek védelmét **pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások**, valamint a Gyvt.-ben meghatározott **hatósági intézkedések** biztosítják.

A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat.

A **települési önkormányzat**, fővárosban a fővárosi kerületi önkormányzat, illetve a fővárosi

önkormányzat által közvetlenül igazgatott terület tekintetében a fővárosi önkormányzat feladata a gyermekek védelme helyi ellátó rendszerének kiépítése és működtetése, a területén lakó gyermekek ellátásának megszervezése.

A települési önkormányzat biztosítja a személyes gondoskodást nyújtó alapellátások keretében a gyermekjóléti szolgáltatást, a gyermekek napközbeni ellátását, a gyermekek átmeneti gondozását, szervezi és közvetíti a máshol igénybe vehető ellátásokhoz való hozzájutást.

A gyermekvédelmi és gyámügyi igazgatási ügyekben általános első fokú hatóságként jár el a **települési önkormányzat jegyzője**, illetve 2013. január 01. napjától a **járási gyámhivatal**. A gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII.23.) Korm. rendeletben meghatározott ügyekben első fokú hatóságként jár el a **szociális és gyámhivatal**.

A Gyvt.-ben meghatározott, a gyermekek védelmét biztosító hatósági feladat- és hatásköröket a helyi önkormányzat képviselő-testülete, valamint a gyámhatóság gyakorolja.

A gyermekek védelmének rendszere 2023. évben:

Pénzbeli és természetbeni ellátások:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- gyermekétkeztetés
- gyermektartásdíj megelőlegezése,
- otthonteremtési támogatás.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- a gyermekjóléti szolgáltatás,
- a gyermekek napközbeni ellátása,
- a gyermekek átmeneti gondozása.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:

- az otthont nyújtó ellátás,
- az utógondozói ellátás,
- a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás.

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:

- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása
- a védelembe vétel,
- a családba fogadás,
- az ideiglenes hatályú elhelyezés,
- a nevelésbe vétel,
- a nevelési felügyelet elrendelése,
- az utógondozás elrendelése,
- az utógondozói ellátás elrendelése,
- a megelőző pártfogás elrendelése.

A gyermekvédelmi rendszer részét képezi a bíróság által javítóintézeti nevelésre utalt, illetve letartóztatásba helyezett fiatakorúak javítóintézeti ellátása.

A Gyvt.-ben szabályozott **gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot** látnak el - a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében - a törvényben meghatározott alaptervekenység keretében

- az **egészségügyi szolgáltatást nyújtók**, különösen a védőnői szolgálat, a házi orvos, a házi gyermekorvos,
- a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók;
- a köznevelési intézmények és a szakképző intézmények,
- a rendőrség,
- az ügyészség,
- a bíróság,
- a pártfogó felügyelői szolgálat,
- az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása,
- az egyesületek, az alapítványok és az egyházi jogi személyek,
- a munkaügyi hatóság,
- a javítóintézet,
- a gyermekjogi képviselő,
- a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és vármegyei kormányhivatal,
- az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv.

4. Pénzbeli és természetbeni ellátások

A Gyvt. 18. § (1) bekezdése alapján a jogosult gyermek számára a gyámhatóság az e törvényben meghatározott feltételek szerint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg.

4.1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a Gyvt. 21/B. §-ában meghatározott ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésnek és - ha megfelel a 21/C. §-ban foglalt feltételeknek - a szünidei gyermekétkeztetésnek; a 20/A. §-ban meghatározott pénzbeli támogatásnak, valamint a Gyvt-ben és más jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére.

A gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege 2023. évben nem haladhatta meg:

- a szociális vetítési alap összegének a **180%-át** (51.300.- Ft),
 - ha a gyermeket egyedülálló szülő, illetve más törvényes képviselő gondozza, vagy
 - ha a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, vagy
 - ha a nagykorúvá vált gyermek megfelel a Gyvt. 20. § (2) bekezdésében foglalt feltételeknek;
- a szociális vetítési alap összegének **165%-át** (47.025.- Ft) egyéb esetben, feltéve, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során az egy főre jutó vagyon értéke nem haladta meg külön-külön vagy együttesen a Gyvt. 20. § (7) bekezdésében meghatározott értéket.

Az egy főre jutó havi jövedelem számításánál - a kérelem benyújtásának időpontjában - **közös háztartásban élő közeli hozzátartozó** (gondozó család) az egy lakásban együtt lakó, ott bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező

- szülő, a szülő házastársa vagy élettársa,
- 20 évesnél fiatalabb, önálló keresettel nem rendelkező gyermek,
- 23 évesnél fiatalabb, önálló keresettel nem rendelkező, a nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytató gyermek,
- 25 évesnél fiatalabb, önálló keresettel nem rendelkező, felsőoktatási intézmény nappali tagozatán tanulmányokat folytató gyermek,
- korhatárra való tekintet nélkül a tartósan beteg és a fogyatékos gyermek,
- fentiekbe nem tartozó, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény családjogra irányadó szabályai alapján a szülő vagy házastársa által eltartott rokon.

2014. január 01. napjától szülő alatt a családbafogadó gyámot kell érteni, ha a családbafogadó gyám gyámsága alá helyezett gyermek tartására köteles.

Az egyéb jogosultsági feltételek fennállása esetén **nagykorúvá válása után** is jogosult a gyermek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre, ha

- nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytat és 23. életévét még nem töltötte be, vagy
- felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanul és a 25. életévét még nem töltötte be,

és a nagykorúvá válását megelőző második hónap első napja, valamint a nagykorúvá válását megelőző nap közötti időszakban **legalább egy napig rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre volt jogosult.**

A feltételek fennállása esetén a gyámhatóság egy év időtartamra, de **legfeljebb a nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytató nagykorúvá vált gyermek 23. életévének betöltéséig, felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanuló nagykorúvá vált gyermek 25. életévének betöltéséig** állapítja meg a gyermek, nagykorúvá vált gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát.

A Gyvt. 20/A. § (1)-(2) bekezdése alapján: „(1) A gyámhatóság annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága

a) a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel,

b) a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel

alapösszegű pénzbeli támogatást folyósít, feltéve, hogy a gyermek, fiatal felnőtt az a) és b) pont szerinti időpontban a gyámhatóság határozata alapján nem minősül a 67/A. §-ban foglaltak szerint hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetűnek.

(2) A gyámhatóság annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek a 67/A. § szerinti hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzete és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága a gyámhatóság határozata alapján

a) a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel,

b) a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel

emelt összegű pénzbeli támogatást folyósít.”

A támogatás összege nem változott a 2023. évben. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekeknél **6.000.- Ft**, a Gyvt. 67/A. §-a szerinti hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult

gyermeknél **6.500.- Ft** volt a megítélt összeg, amelyet pénzbeli kifizetés útján kaptak meg az arra jogosultak.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek után a gyermek **családba fogadó gyámjával** kirendelt hozzátartozó **pénzbeli ellátásra** jogosult, ha a gyermek tartására köteles, és nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, balettművészeti életjáradékban, átmeneti bányászjáradékban, megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban, időskorúak járadékában vagy olyan ellátásban részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik.

A kiegészítő pénzbeli ellátás havi összege - gyermekenként – a szociális vetítési alap összegének **22 %-a (6.270.- Ft)**.

Nem szükséges az ellátás kérelmezésekor a családtámogatási ellátásra vonatkozó igazolás, az egyedülállóság tényéről szóló nyilatkozat, valamint a tartósan beteg, illetőleg súlyosan fogyatékos gyermek egészségi állapotára, fogyatékosági támogatás folyósítására vonatkozó igazolás csatolása a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény esetében. A települési önkormányzat jegyzője az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 106. § (1) bekezdése szerinti egységes szociális nyilvántartás adatai alapján győződik meg egyedülálló kérelmező esetén az egyedülállóság, valamint a gyermek tartós betegségének vagy súlyos fogyatékoságának tényéről.

2023-ban családbafogadó gyámként kirendelt hozzátartozó részére nem került megállapításra pénzbeli ellátás, valamint pótlék.

2023. évben **egyetlen egy család esetében sem került elutasításra a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítása iránti kérelme.**

2023. augusztus hónapban **376** kiskorú gyermek és **26** nagykorú személy, azaz összesen **402** fő részére **2.574.000.- Ft** értékű pénzbeli támogatás került kifizetésre. Ebből alap összegű (6.000.- Ft) **78 db**, emelt összegű (6.500.- Ft) **324 db**.

2023. november hónapban **328** fő kiskorú gyermek és **20** nagykorú személy, azaz összesen **348** fő részére **2.231.000.- Ft** értékű pénzbeli támogatás került kifizetésre. Ebből alap összegű (6.000.- Ft) **62 db**, emelt összegű (6.500.- Ft) **286 db**.

A Gyvt. a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések közé sorolja a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítását, melyről a települési önkormányzat jegyzője dönt.

A Gyvt. 67/A. § (1)-(2) bekezdése alapján: „(1) **Hátrányos helyzetű** az a **rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult** gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a szülő vagy a családba fogadó gyám **alacsony iskolai végzettsége**, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családba fogadó gyám **alacsony foglalkoztatottsága**, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására

jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) a gyermek **elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei**, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

(2) Halmozottan hátrányos helyzetű

a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés a)–c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

b) a nevelésbe vett gyermek,

c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.”

A gyámhatóság a **rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság elbírálásával egyidejűleg kérelemre – külön döntésben, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsággal egyező időtartamra** – megállapítja a gyermek, nagykorúvá vált gyermek hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetének fennállását, mely a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítását követően is kérelmezhető. Utóbbi esetben a feltételek fennállását a kérelem benyújtásának időpontjára vonatkozólag kell vizsgálni, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a kérelem benyújtásának napjától a fennálló **rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény időtartamára** állapítható meg.

2023. december 31. napján 252 gyermeknek, illetve nagykorúvá vált **gyermeknek állt fenn a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzete.**

4. 2. Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás

Barcs Város Önkormányzata Képviselő-testülete a szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni ellátásokról, valamint a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról szóló 8/2011. (III.25.) önkormányzati rendeletének 40. §-ában rendelkezik a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás szabályairól. E támogatás a rendkívüli települési támogatás egyik formája.

Barcs Város Képviselő-testülete a gyermeket rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesíti, ha a gyermeket gondozó család létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, vagy időszakosan létfenntartási gondokkal küzd.

Elsősorban azokat a gyermekeket, illetve családokat kell alkalmanként rendkívüli támogatásban részesíteni, akiknek az ellátásáról más módon nem lehet gondoskodni, illetve az alkalmanként jelentkező többletkiadások – különösen a válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartása, a gyermek fogadásának előkészítéséhez kapcsolódó kiadások, a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartásának, illetve a gyermek családba való visszakerülésének elősegítése, betegség, vagy iskoláztatás – miatt anyagi segítségre szorulnak.

A támogatás természetbeni ellátás formájában is megállapítható, amennyiben a kérelem a gyermek tanszerellátásának támogatására, térítési díj támogatására irányul vagy az üggy összes

körülményeire tekintettel feltételezhető, hogy a szülő a pénzbeli támogatást nem a gyermekre fordítja.

2023. évben 137 családnak került megállapításra rendkívüli települési támogatásként a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás, mely 189 gyermeket érintett. Összesen 1.800.000.- Ft összegű rendkívüli gyermekvédelmi támogatást nyújtott Barcs Város Önkormányzata.

A településen a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás legalacsonyabb összege 2023. évben 5.000.- Ft / gyerek volt.

4.3. Gyermekétkeztetés

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátás keretében biztosított gyermekek napközbeni ellátásáért, a gyermekétkeztetésért térítési díjat kell fizetni a szülői felügyeletet gyakorló szülőnek vagy más törvényes képviselőnek az intézmény felé.

A Gyvt. 21. § (1)-(2) bekezdése alapján: „(1) Természetbeni ellátásként a gyermek életkorának megfelelő gyermekétkeztetést kell biztosítani a gyermeket gondozó szülő, törvényes képviselő vagy nevelésbe vett gyermek esetén a gyermek ellátását biztosító nevelőszülő, gyermekotthon vezetője, illetve az Szt. hatálya alá tartozó ápolást, gondozást nyújtó intézmény vezetője kérelmére

a) a bölcsődében, mini bölcsődében,
b) az óvodában,
c) a nyári napközis otthonban,
d) az általános és középiskolai kollégiumban, az itt szervezett externátusi ellátásban,
e) az általános iskolai és- ha önkormányzati rendelet kivételével jogszabály másképpen nem rendelkezik – a középfokú iskolai menzai ellátás keretében,

f) a fogyatékos gyermekek, tanulók nevelését, oktatását ellátó intézményben és a fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében [az a)-f) pontban foglaltak a továbbiakban együtt: intézményi gyermekétkeztetés],

g) a 21/C. §-ban foglaltak szerint a bölcsőde, mini bölcsőde és az óvoda zárva tartása, valamint az iskolában az Nktv. 30. § (1) bekezdése szerinti nyári szünet és az Nktv. 30. § (4) bekezdése szerinti tanítási szünetek időtartam alatt (a továbbiakban együtt: szünidei gyermekétkeztetés).

(2) Az intézményi és szünidei gyermekétkeztetés biztosítására kötelezett önkormányzat e feladatának ellátásához a közigazgatási területén kívülről érkező gyermek, tanuló lakóhelye szerinti önkormányzattól hozzájárulást kérhet.”

A gyermekétkeztetés formái a következők:

- intézményi gyermekétkeztetés
- ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetés
- szünidei gyermekétkeztetés

Iskolai étkeztetésben részesülhet az a tanuló is, aki a napközit nem veszi igénybe. Az étkezések közül az ebéd külön is igényelhető.

A **Bölcsőde** esetében 2023 évben az előzőekhez képest változatlanul január 01-től december 31-ig a normál étrend szerinti étkező gyermekek számára a Tavasz utcai főzőkonyha, az ételallergiások, étel érzékeny gyermekek részére a Szent László utcai konyha biztosította az ételt, melegítőkonyhába való kiszállítással együtt. A normál étrendet szakképzett főállású

élelmezésvezető állította össze. Az érzékeny gyermekeknek névre szóló éthordóban szállították ki a számukra megfelelő diétás ételt, amit szakképzett (megbízási szerződéssel rendelkező alkalmazott) dietetikus állította össze, és a diétás szakács készítette el az előírásoknak megfelelően. Ezen ellátást folyamatosan tudják biztosítani, mert 3 fő szakképzett diétás szakács dolgozik. 4 fő gyermeket érintett a diétás étkeztetés. A gyermekek négyszer étkeznek a bölcsődében: reggeli, tízórai, ebéd, uzsonna.

A **Városi Óvodák**ban ugyan úgy, mint a bölcsődékben 2023: január 01-től 2023. december 31. napjáig a normál étrend szerint étkező gyermekek részére a Tavasz utcai konyha, az ételallergiások (glutén, laktóz, mogoró stb.) részére a Szent László utcai főzőkonyha biztosította az ételt, melegítőkonyhába való kiszállítással együtt. A normál étrendet szakképzett főállású élelmezésvezető állítja össze. Az érzékeny gyermekeknek névre szóló éthordóban szállították ki a melegítőkonyhákra a megfelelő ételt, amit a szakképzett dietetikus állított össze, és diétás szakács készítette el az előírásoknak megfelelően. Az óvodákban 5 fő gyermeket érint a diétás étkeztetés.

Az óvodákban napi háromszori étkezést biztosított: tízórai, ebéd, uzsonna.

Az intézményekbe történő étel kiszállítást 2 autóval biztosítjuk.

A bölcsődékben, óvodákban azon gyermekek részére, akinek szülei gyermekvédelmi kedvezményben részesülnek, nagycsaládosok, tartósan beteg gyermeket-, illetve nevelésbe vett gyermeket nevelnek, vagy jövedelem alapján nyilatkozott- önbevallásos- szülőknek az idevonatkozó törvénynek, rendeletek megfelelően ingyenes étkezést biztosítanak.

2023. január 01-én 264 fő gyermek étkezését biztosították ingyenesen az óvodában és 10 gyermek részére a bölcsődében. 2023. október 01-től 248 fő gyermek étkezhetett ingyenesen az óvodában és 15 gyermek a bölcsődében.

A **Szivárvány Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény** a gyermekek ellátását a következőképpen biztosítja:

2023. évben a napközis tanulók és óvodások részére napi 3 étkezést biztosítottak, a kollégiumban lakók számára pedig napi 5 étkezést.

Hátrányos helyzetű: 16 fő

Halmazottan hátrányos helyzetű: 22 fő

Gyermekvédelmi kedvezményben részesül: 39 fő

Az Együtt Egymásért Szociális otthon lakója: **35** fő, ebből **29** fő ellátását végzik a szociális otthonban, illetve **6** fő étkeztetése történik intézményükben.

A szociális alapon járó juttatás (alanyi jogon) az étkezés térítési díjának 50 %-os mérséklése **25** fő tanuló esetében valósul meg.

A rászorultság alapján biztosított étkezési díj mérséklése 100 %-os mértékben **52** fő esetében valósul meg iskolájukban.

A szociális alapon járó juttatás (alanyi jogon járó) az étkezés térítési díjának 0%-os mérséklése **0** fő tanuló esetében valósul meg az intézményben.

A **Barcsi Deák Ferenc Sportiskolai Általános Iskolában** 2023-ben alábbi kedvezmények szerint étkeztek a tanulók:

	Tízórai, ebéd, uzsonna	Ebéd, uzsonna	Tízórai, ebéd	Ebéd	Összesen
Gyermekvédelmi kedvezmény (100%)	29 fő	23 fő	0 fő	5 fő	57 fő
Három vagy több gyermekes támogatás (50%)	2 fő	41 fő	0 fő	20 fő	63 fő
Tartósan beteg kedvezmény (50%)	1 fő	2 fő	0 fő	2 fő	5 fő
Diétás ebéd-tartós beteg (50%)	0 fő	0 fő	0 fő	4 fő	4 fő
Nevelésbe vettek támogatása (100%)	1 fő	0 fő	0 fő	0 fő	1 fő

A **Barcsi Arany János Általános Iskolában** 2023. évben a gyermekétkeztetést 233 tanuló vette igénybe.

Tértítés nélkül étkezik 112 fő, kedvezményesen 34 fő.

Az egész napos iskolában 146 fő vett részt, a napközis tanulók szám száma pedig 60 fő volt, de van, aki csak az étkezés lehetőségével élt (menzások), majd ebéd után mentek haza.

Mivel az intézményben sok család részesült rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben, ezért sok szülőnek nem kellett térítési díjat fizetnie.

Az étkeztetés megoldása szervezett keretek között történt mind a menzás, mind az egész napos iskolában tanuló gyermekek számára. Az ételt a Barcsi Széchényi Ferenc Gimnáziumból szállították, majd a melegítő konyhában történt a tálalás, a tanulók kiszolgálása.

A gyermekek napközbeni ellátása egyrészt az egész-napos iskola keretein belül valósult meg, másrészt a szakkörökön való részvétellel.

A tanulóknak 16.00 óráig kell az iskolában megszervezni a foglalkozásokat. Ez alól a szülő felmentést kérhet.

A felmentés kérése a felső tagozatra jellemző, de az elmúlt tanév tapasztalata, hogy egyre több gyermek tartózkodik délután az iskolában.

Felső tagozatban az előző évekhez hasonlóan 2 napközis csoport működik.

A Gyvt. 2016. évtől a települési önkormányzatok részére kötelező feladatként írja elő a rászoruló gyermekek részére az évközi tanítási szünetek (tavaszi, nyári, őszi, téli) idejére napi egyszeri déli meleg étkezés biztosítását.

Ennek megfelelően 2023. évben **Barcs Város Önkormányzata biztosította** azon gyermekek számára a **szünidei étkezést**, akik arra jogosultak voltak és a szülő az igénylést benyújtotta.

A kiskorú gyermekek szünidei étkeztetése napi egyszeri meleg étkeztetésként az alábbiak szerint vették igénybe:

- tavaszi étkeztetést 72 fő vette igénybe
- nyári étkeztetést 194 fő vette igénybe
- őszi étkeztetést 82 fő vette igénybe
- téli étkeztetést 76 fő vette igénybe

Az ételek előállítását a szünidei étkeztetés alatt mind a négy alkalommal a Barcs Város Óvodája és Bölcsődéje 7570 Barcs, Tavasz utca 3. szám alatti főzőkonyhája biztosította.

A négy szünidei étkezést a jogosultak részére 2023. évben Barcs Város Önkormányzata összesen 4.912.032.- Ft összegből biztosította, amely 100%-os állami normatívából került finanszírozásra.

5. Személyes gondoskodást nyújtó alapellátások

5.1. Gyermekjóléti szolgáltatás és Család és Gyermekjóléti Központ

A Barcsi Család- és Gyermekjóléti Központ a Barcsi Szociális Központ intézményegységeként működik, önálló szakmai egységként. Illetékességi területe Barcs és Barcs járás települései: Babócsa, Bélavár, Bolhó, Csokonyavisonta, Darány, Drávagárdony, Drávatamási, Heresznye, Homokszentgyörgy, Istvándi, Kastélyosdombó, Kálmánca, Komlósd, Lad, Lakócsa, Patosfa, Péterhida, Potony, Rinyaujlak, Rinyaujnép, Somogyaracs, Szentborbás, Szulok, Tótújfalu, Vízvár településeken látja el a feladatait.

A Család- és Gyermekjóléti Központ feladatai

A Család- és Gyermekjóléti Központ az 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról, valamint az 1997. évi XXXI. a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény értelmében szolgáltatási, szervezési és gondozási feladatot lát el. Az 1993. évi III. Szt. értelmében a családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás. A családsegítő szolgáltatás célja, hogy az egyén, valamint a család működésében javulást érjen el, hogy az egyén saját erejéből legyen képes az élet kihívásainak megfelelni és problémáit önállóan megoldani. Az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról alapelveként fogalmazza meg a gyermekek családban történő nevelését, ennek elősegítését, vagy a családba történő visszahelyezést. A Család- és Gyermekjóléti Központ által biztosított gyermekjóléti alapellátás, szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, érzelmi, értelmi és erkölcsi egészségének, fejlődésének, jólétének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését, valamint a

szociális válsághelyzetben lévő várandós anya támogatását, a jelzőrendszer működtetését. Az alapszolgáltatás, és a hatósági intézkedésekhez, tevékenységekhez kapcsolódó feladatok folyamatos biztosítása mellett a központ speciális szolgáltatások (kapcsolattartási ügyelet, készenléti szolgálat, utcai szociális munka, szociális diagnózis felvétele) megszervezésével látja el a törvényben előírt feladatait.

Személyi és tárgyi feltételek:

2023. évben a Család- és Gyermekjóléti Központban 1 fő szakmai vezető, és 4 fő esetmenedzser, 2 fő óvodai – iskolai szociális segítő, és 1 fő asszisztens (Szolgálattal megosztva) látta el a feladatokat. Az esetmenedzserek közül 3 fő szociális munkás végzettségű, 1 fő pedagógus diplomával rendelkezik. 2 fő iskolai közül egyik szociális munkás végzettségű, másik szociálpedagógus diplomás. 1 fő iskolai szociális segítő státusz nem volt betöltve 2023 évben. Az asszisztens érettségivel rendelkezik. A szakmai vezető: közigazgatási szakvizsgával, szociálpedagógus diplomával, valamint szociális diagnózis készítő végzettséggel rendelkezik. Így a Központban dolgozók 100%-ban megfeleltek a vonatkozó jogszabályi előírásoknak.

Hiányzó szakemberek száma összesen 1 fő óvodai-iskolai szociális segítő

- Az óvoda-iskolai szociális segítség feladat ellátására 1000 fő gyermekre 1 fő, ami a barcsi járásban összesen 3 fő szakembert jelentene. (1 fő nem volt betöltve)

A járásban 12 általános iskola, 3 középiskolát, 3 kollégiumot és 4 óvodában ellátandó feladatokat jelent.

A Család- és Gyermekjóléti Központ tárgyi feltételei a Barcs, Széchenyi u. 38. szám alatti intézményegységben biztosítottak: 3 iroda, és közös használatban a Szolgálattal 1 tárgyaló, váróhelyiség és vizesblokk. Az irodákban minden esetmenedzser számára biztosított a számítógép és internet hozzáférés, a vezetékes és multifunkciós fénymásoló, valamint polcok, íratszekrények. A járási feladatok ellátásához szükség lenne minden esetmenedzser és iskolai szociális munkás számára hivatali mobiltelefonra a terepmunka hatékonyabb végzéséhez. A készenléti ügyelethez, melyet munkaidőn kívül 24 órában biztosít a Központ, rendelkezésre áll a mobiltelefon. A járás területén felmerülő feladatok ellátásához az esetmenedzserek számára az utazás az intézményi gépjárművel biztosított, az iskolai segítő részére saját gépkocsival megoldott.

1. 2023 évben ideiglenes hatályú elhelyezettek száma:

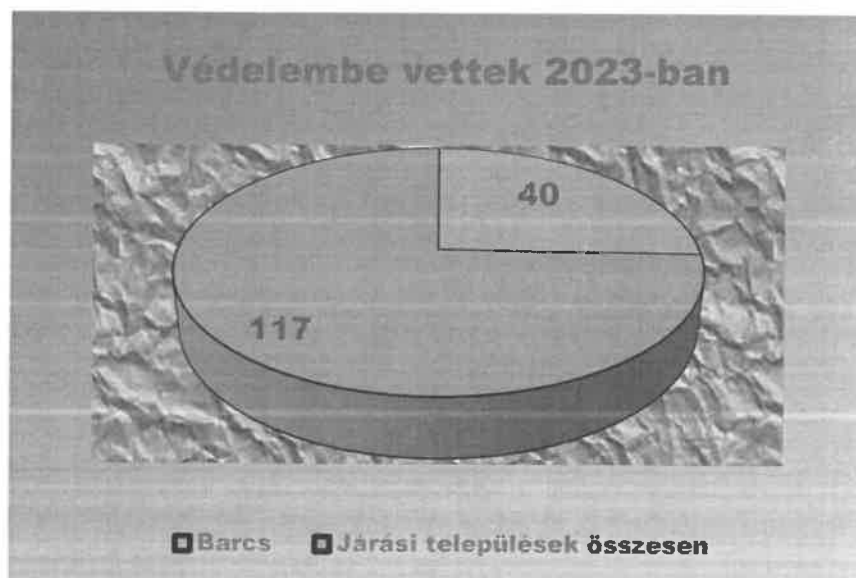
Összesen:	2 gyermek

1 esetben 2 gyermek azonnali családból való kiemelésre volt szükség a Gyermekjóléti Központ javaslata alapján súlyos veszélyeztetés miatt.

2023 évben védelembe vettek száma:

Barcs	40
Homokszentgyörgy	8
Szulok	0
Darány	7
Istvándi	7
Kastélyosdombó	10
Drávatamási	1
Drávagárdony	10
Csokonyavisonta	4
Rinyaújlak	1
Potony	0
Lakócsa	9
Tótújfalu	4
Szentborbás	1
Kálmánca	5
Lad	3
Patosfa	1
Babócsa	14
Bélavár	0
Bolhó	11
Heresznye	8
Somogyaracs	12
Péterhida	0
Komlósd	1
Rinyaújnép	0
Vízvár	0
Összesen:	157

Barcs és a járási települések között a védelembe vettek megoszlása:

2023. évben a nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak száma 157 fő, ahol hatósági intézkedésre volt szükség. Ez 54 családot érint. A járás települései szinte mind hátrányos helyzetűek, a családok szociális helyzete, valamint a munkanélküliségből fakadó anyagi problémák miatt egyre több családnál van szükség a hatóság bevonására. Legvesélyeztetettebb vidéki települések Babócsa, Somogyaracs, Bolhó, Kastélyosdombó és Drávagárdony. A családok nagyrészt szociális ellátásokból és bizonytalan alkalmi munkákból élnek, a pénztelenségből adódó problémák következménye családi konfliktusok, gyermekek elhanyagolása.

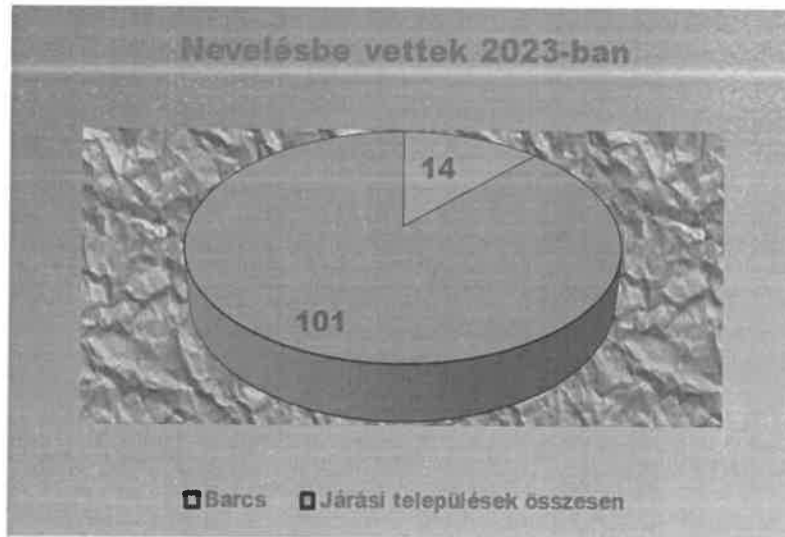
A védelembé vétel elrendelésének jellemző okai:

- szülőnek felróható magatartás, konfliktusok a családban
- következtelen nevelési módszerek
- fizikai és lelki elhanyagolás
- szülők szenvedélybetegsége
- gyermekek magatartási problémái (szabálysértés, bűnelkövetés)
- nem megfelelő lakókörnyezet
- gyermekbántalmazás
- 50 tanórát meghaladó iskolai hiányzás
- várandós gyermek krízishelyzet

2023. évben nevelésbe vettek száma:

Barcs	14
Homokszentgyörgy	18
Szulok	0
Darány	4
Istvándi	22
Kastélyosdombó	0
Drávatamási	4
Drávagárdony	0
Csokonyavisonta	6
Rinyaújlak	0
Potony	3
Lakócsa	6
Tótújfalu	2
Szentborbás	0
Kálmánca	8
Lad	1
Patosfa	3
Babócsa	3
Bélavár	4
Bolhó	10
Heresznye	3
Somogyaracs	0
Péterhida	4
Komlósd	0
Rinyaújnép	0
Vízvár	0
Összesen:	115

Barcs és a járási települések között a nevelésbe vettek megoszlása:

2023 évben nevelésbe vett gyermekek száma: 115 fő. 24 fővel kevesebb, mint a 2022-es évben. Oka 5 gyermek kivételével a gyermekek nagykorúvá válása és sajnos nem a sikeres hazagondozás. A családból való kiemelés elsődleges okai: szülők elhanyagoló életvitele, nem megfelelő körülmények, szülő személyisége nem alkalmas, családon belüli bántalmazás, a gyermek saját magatartási problémái, bűnelkövetése, iskolai hiányzása. A 14-16 éves korosztály esetében a normaszegő magatartás erősödése volt jellemző (iskolai hiányzások, szökés, alkoholfogyasztás, korai párkapcsolatok). Ezeknél a családoknál a szülők korábbi nevelési hiányosságai miatt nem tudják kezelni, fegyelmezni gyermekeiket. Következésképpen pedig mind az iskolában, mind a családon belül felerősödnek a konfliktusok, súlyosbodnak a problémák, ami a nevelésbe vételt indokolta. Istvándi település a legveszélyeztetettebb, majd Homokszentgyörgy, ahol továbbra is magas a nevelésbe vett és az újonnan nevelésbe került kiskorúak száma.

2023 évben utógondozottak száma:

Barcs	1
Istvándi	1
Darány	2
Bolhó	1
Összesen:	5

Az utógondozás a nevelésbe vétel megszűnése után, a gyámhatóság legalább egy év időtartamra elrendeli a gyermek és a fiatal felnőtt utógondozását. Az utógondozás célja, hogy elősegítse a gyermek, illetve a fiatal felnőtt családi környezetébe való visszailleszkedését, önálló életének megkezdését, melyhez a Gyermekjóléti Központ eszménye nyújt segítséget.

2023 évben családba fogadottak száma:

Barcs	20
Babócsa	3
Bolhó	4
Csokonyavisonta	1
Darány	10
Drávatamási	1
Heresznye	1
Homokszentgyörgy	1
Istvándi	3
Kálmánca	2
Lakócsa	11
Patosfa	1
Tótújfalu	1
Összesen	59

2023 évben 59 kiskorú esetben volt családba fogadó gyám kirendelve. Barcs városában 20 gyermek van családba fogadva. Járási szinten az előző évhez képest stagnálást mutat a kérelmek száma. A kirendeléshez és a megszüntetéshez is a szülő kérelme szükséges. A gyámhivatal a családba fogadáshoz, illetve a megszüntetéshez akkor járul hozzá, ha az a gyermek érdekét szolgálja, és ha a családba fogadó személyisége és körülményei alapján alkalmas a gyermek gondozására, nevelésére. Ehhez kéri a Központ javaslatát, valamint a környezettanulmány elkészítését.

2023 évben a családba fogadó gyám kirendelése megegyezik a családba fogadások számával: 59**2023 évben megelőző pártfogások száma: 0**

A hatósági intézkedés kezdeményezése alatt álló gyermek esetében a Központ esetmenedzsere 14 esetben tett nemleges javaslatot a megelőző pártfogásra.

2023 évben igazolatlan hiánvások miatti iskoláztatási támogatás felfüggesztésének száma:

Barcs	4
Babócsa	1
Bolhó	1
Csokonyavisonta	1
Darány	2
Drávagárdony	1
Drávatamási	1
Heresznye	1
Homokszentgyörgy	1
Istvándi	4
Péterhida	1
Összesen	18

18 családot érint az iskoláztatási támogatás folyósításának szüneteltetése, mely az oktatási intézményektől kapott jelzés alapján lett elrendelve az igazolatlan mulasztások miatt. Itt fontos megemlíteni, hogy a nevelési – oktatási intézmények, mint jelzőrendszeri tagok, nagyobb figyelmet fordítsanak az igazolatlan mulasztások jogszabályban előírtak szerinti jelzésére (10, 30, 50 óra igazolatlan mulasztás esetén), mert az időben történő jelzéssel, a szülőt a Központ értesíti, a családsegítő bevonásra kerül, ezáltal elkerülhető lenne a további hiányzások felhalmozása, valamint a védelembe vétel, mint hatósági intézkedés és a támogatás felfüggesztése megelőzhető lenne.

2023 évben családi pótlék természetbeni nyújtásához kapcsolódó adatok:

Barcs	1 család	3 gyermek
Babócsa	1 család	3 gyermek
Összesen:	2 csakéd	6 gyermek

A természetbeni folyósítás azt jelenti, hogy a gyámhatóság határozatban kijelöl egy eseti gyámot, adott esetben a Gyermekjóléti Központ esetmenedzserét, vagy szakmai vezetőjét, aki jogszabály által elfogadott pénzfelhasználási tervet készít, szigorú szabályok szerint kezeli, valamint a család szükségletei szerint beosztja, és havonta elszámol a pénzüsszeggel a gyámhivatal felé. A pénzbeosztási problémákkal küszködő családok számára megoldást jelent, hogy az összeg a gyermekekre és a gyermek eltartására legyen fordítva, megelőzve a családból való kiemelését.

2. Hatósági intézkedésre tett javaslatok és jogerős hatósági határozattal érintett kiskorúak száma Barcon:

Járási szinten a hatósági intézkedéshez kapcsolódó esetmenedzseri tevékenységek száma:
822

Ebből Barcon a hatósági intézkedéshez kapcsolódó esetmenedzseri tevékenységek száma:
274

Ebből Barcon a hatósági határozattal érintett családok és kiskorúak száma:
54 család 162 gyermek

3. Hatósági intézkedésekhez kapcsolódó feladatok az ellátott kiskorúak száma alapján:

	<i>Tevékenységek száma</i>	<i>Kiskorúak száma</i>
Esetkonferencián részvétel	68	254
Esetkonzultáció	247	203
Első védelembe vételi tárgyaláson részvétel	26	50
Felülvizsgálati tárgyalás - nevelésbe vétel	70	115

Felülvizsgálati tárgyalás - védelembe vétel	79	197
Családlátogatás	429	209
Környezettanulmány készítésében közreműködés	34	74
Egyéni gondozási-nevelési terv készítése	126	273
Összesen:	1079	1375

4. Speciális ellátások, hatósági jellegű szolgáltatások tárgyában történt intézkedések

A Gyermekjóléti Központ általános szolgáltatási feladatain túl a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében speciális szolgáltatásokat biztosít:

- a) utcai szociális munka,
- b) kapcsolattartási ügyelet
- c) gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálat
- f) hajléktalan személyekkel végzett szociális munka
- f) szociális diagnózis
- g) óvodai-iskolai szociális segítség

Az utcai szociális munka: A szolgáltatás célja a magatartásával testi, lelki, értelmi fejlődését veszélyeztető, szabadidejét az utcán töltő, kallódó, csellengő gyermek segítése, a lakóhelyéről önkényesen eltávozó, vagy gondozója által a lakásból kitett, ellátás és felügyelet nélkül maradó gyermek lakóhelyére történő visszakerülésének elősegítése, szükség esetén átmeneti gondozásának vagy gyermekvédelmi gondoskodásban részesítésének kezdeményezése, szabadidős programok szervezése. 2023-ban jelzés nem érkezett csellengő gyermekről.

Felelős: Villányiné Fáth Szilvia esetmenedzser

A kapcsolattartási ügyelet: A kapcsolattartási ügyelet célja a gyermek és a kapcsolattartásra jogosult szülő, vagy más személy számára a találkozásra, együttlétre alkalmas semleges hely biztosítása. A szolgáltatás gyámhatósági, vagy bírósági döntést követően vehető igénybe. Az elmúlt évben jogerős Gyámhivatali határozattal érintett tevékenységek **22 alkalommal** volt tevékenysége a Központnak: **12 gyermek és 14 felnőtt** volt érintett a kapcsolattartásban. Ebből **barcsi 1 család 1 gyermeke**.

Felelős: Honvári Róbert esetmenedzser

A készenléti szolgálat: célja a Család- és Gyermekjóléti Központ nyitvatartási idején kívül felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali segítség, tanácsadás vagy tájékoztatás nyújtása. A készenléti szolgálat elérhetősége a nyitvatartási időn túl hívható **06 (30) 593-0957** mobiltelefonszám, ahol a készenlétkben lévő munkatárs szakszerű segítséget tud nyújtani vagy ilyen segítséget tud mozgósítani, szükség esetén tájékoztatást tud nyújtani a lelkisegély-telefonvonal elérhetőségéről. Az elmúlt évben 14 alkalommal érkezett közvetlenül erre a számra hívás, ahol előfordult azonnali intézkedést igénylő eset is, valamint volt, hogy tanácsadásra vagy csupán lelki megerősítésre volt szüksége a kliensnek.

Feladatot munkaidőn túl heti váltásban ellátta: Honvári Róbert esetmenedzser, Kaiserné Gacs Bernadett esetmenedzser, Villányiné Fáth Szilvia esetmenedzser, Szabó Gábor – családsegítő, Kanizslai Erika szakmai vezető

Hajléktalan személyekkel végzett szociális munka: A 2023 évben Barcs városban 4 fő hajléktalan kliens van településszintű bejelentkezés alapján hajléktalannak regisztrálva. A 4 fő ingyenes napi egyszeri meleg étkezésben részesült a Szociális Központ konyhája által. A 4 kliens részére fel lett ajánlva tartós bentlakást: biztosító hajléktalan ellátásban történő elhelyezés, de ettől elzárkóztak. Illetve 1 esetben segélyezés formájában nyújtott ellátásból részére vonatkozó lett vásárolva, az állomásra kikísérve, hogy az előzetesen lebeszélt Tamasz Alapítvány Hajléktalanszállójára elhelyezést kapjon. Másnap visszajött Barcsra, hogy neki ott nem megfelelő. Továbbá mind a 4 személy részére a Kastélyosdombó Szenvedélybetegek Nappali Intézmény szolgáltatása lett felajánlva, de ezzel a lehetőséggel sem akartak élni. A regisztrált hajléktalanok közül egyik személy sem végez semmilyen formában munkát, és erre hajlandóságot sem mutat. Mindegyikük életében jelen van az alkohol. 2023 évben a melegező már nem lett kinyitva számukra.

Felelős: Tanics Gábor – esetmenedzser

Szociális diagnózis felvétele iránti kérelem nem volt.

A szociális diagnózis egy olyan eszköz a problémák feltárására, amely leginkább alkalmas arra, hogy az ügyfél komplex, mindenre kiterjedő szükségleteit közösen mérjük fel. Az igénybevétel módja: önkéntes megkereséssel maga az ügyfél kéri, illetve közvetítéssel (családsegítő, esetmenedzser, vagy az 1993. évi III. törvény szerinti jelzőrendszeri tag közvetíti az ügyfelet)

Felelős: Kanizslai Erika szociális diagnózis készítő esetmenedzser - szakmai vezető

5. Veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszer működtetése:

Az egyének, családok és gyermekek problémáinak időben történő felismerése és a veszélyeztetés megelőzése érdekében a gyermekvédelmi törvény alapján a Család- és Gyermekjóléti Szolgáltatás feladatának rendeli a veszélyeztetettséget észlelő és jelzőrendszer működtetését, a jelzőrendszer járási szintű koordinációját a Központ járási jelzőrendszeri tanácsadója végzi. A Központ szakmai támogatást biztosított a Szolgálatok szervezésében megvalósuló szakmaközi megbeszélésekhez, továbbá az éves tanácskozás és az intézkedési terv elkészítéséhez. Összegyűjtötte a települések jelzőrendszeri felelősei által készített helyi jelzőrendszeri intézkedési terveket.

Barcsi Család és Gyermekjóléti Szolgálat az elmúlt évben 6 alkalommal tartott a Szolgálat szakmaközi megbeszélést a jelzőrendszeri tagok részére. A jelzőrendszeri tagok a szakmaközi megbeszéléseken általában megjelentek, bár az utóbbi időben szükségesnek tartottuk a szakmaközi megbeszélések tömbösítését és szakmákra specializáltan az adott témának megfelelő jelzőrendszeri tagokkal történő megbeszélést.

A Drávamenti Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, amely esetében a Barcsi Család és Gyermekjóléti Központ koordinálja a járás területén működő jelzőrendszerek munkáját. 3 alkalommal tartott a Drávamenti Szolgálat szakmaközi megbeszélést.

Észlelő és jelzőrendszer tagjai a gyermekvédelemben:

- egészségügyi szolgáltatók
- személyes gondoskodást nyújtók

- köznevelési intézmények
- rendőrség
- bíróság
- pártfogó felügyelői szolgálat
- áldozatsegítést ellátó szervezetek
- menekülteket befogadó állomás
- egyesületek, alapítványok, egyházi jogi személyek
- munkaügyi hatóság
- javítóintézet
- gyermekjogi képviselő
- fővárosi, megyei kormányhivatal
- állampolgárok

2023. február 14-én tartotta a Szolgálat az éves tanácskozást, ahol a jelzőrendszer tagjainak írásos beszámolója alapján értékelték a 2022-es év szakmai munkáját, a jelzőrendszer működését. A tanácskozáson az intézményvezetők, illetve képviselőik részt vettek. Az éves tanácskozásra minden jelzőrendszeri tag elkészítette a beszámolót. A Szolgálat a jelzőrendszer tagjai általi beszámolók alapján március 31-ig elkészítette a jogszabály alapján előírt intézkedési tervet, mely tartalmazta a következő évre vonatkozó feladatokat. A jelzőrendszer tagjai a Szolgálat, és a Központ megkeresésére részt vettek esetkonferenciákon. Jelzési kötelezettségüknek eleget tettek. Az együttműködés a jelzőrendszeri tagokkal folyamatos és megfelelő. A Szolgálatok jelzőrendszeri felelősei heti rendszerességgel megküldik az érkezett jelzésekről a jelentést, melyet a Gyermekjóléti Központ jelzőrendszeri tanácsadója összesít, arról évente összgezést készít

6. Tapasztalatok a jelzőrendszeres együttműködésről

2023 évben is elmondható, hogy összehangoltan működött a jelzőrendszer tagjai közötti információáramlás. Fontos, hiszen a tagok közötti együttműködésen múlik a rendszer gyors reagálása a felmerült problémákra. A köznevelési intézményekből érkező jelzések száma változatlanul magas, a tavalyi évhez képest növekedést mutat. 2018-ban 110 db jelzés érkezett az iskolákból, 2019-ben 185 db jelzés, 2020-ban 130 db jelzés. 2021-ben: 143 jelzés. 2022-ben 177 jelzés és 2023-ban: 143 jelzés érkezett. Ez alapján elmondható, hogy sok azoknak a tanköteles gyermekeknek a száma, akik nem teljesítik a feladatukat, kimaradnak az iskolából. Ez különösen igaz a 14-17 év közötti fiatalokra. A legtöbb jelzés általános iskolából érkezik. Sajnos a gyerekek sok esetben azt látják, hogy a szülőknek sincs napirend az életükben, így ahogy kamaszodnak, felsősök lesznek, náluk is csökken a motiváció, háttérbe szorul a tanulás, és a tudás, mint érték nincs jelen az életükben. A rendőrségi jelzések száma az utóbbi években nagyjából állandóságot mutat: 2019-ben 50 jelzés volt, 2020-ban: 37 db, 2021-ben: 32 esetben éltek a jelzési kötelezettségükkel, míg 2022-ben 34 jelzés érkezett 2023-ban 37 jelzés érkezett. A jelzőrendszer első lépcsőjét a védőnők alkotják, hiszen ők találkoznak a kisgyermek körül kialakult problémákkal. 2019-ben: 65 db jelzés érkezett, 2020-ban 29 db. 2021-ben: 32 jelzés, 2022-ben 42 jelzés és 2023-ban szintén 42 jelzés érkezett. A védőnőknek a gyermekvédelem rendszerébe fontos szerepük van, ők vannak szoros kapcsolatban a kisgyermekes korosztályába tartozó gyermekek családjával. Az állampolgári bejelentések száma 2019 évben 39 db volt, 2020 évben 54 db. 2021-ben: 37 eset, és 2022-ben 59 esetben és 2023-ban 45 esetben jeleztek állampolgárok veszélyeztetettség gyanúját.

A jelzőrendszer által küldött jelzések száma 2023 évben:

	Jelzőrendszer által küldött jelzések a járásban	Központhoz érkezett jelzések száma a barcsi járásban összesen	
		gyermek	felnőtt
Eü. szolgáltató (kórház, háziorvos)	42	39	3
ebből: védőnői jelzés	32	32	0
Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatók	9	0	9
Kisgyermek napközbeni ellátását nyújtók (Bölcsőde)	24	24	0
Átmeneti gondozást biztosítók (CSÁO, Anyaothon)	6	5	1
Köznevelési intézmény	143	143	0
Pedagógiai szakszolgálat	2	2	0
Rendőrség	37	30	7
Ügyészség, Bíróság	1	0	1
Pártfogó felügyelői szolgálat	-	-	-
Egyesület, Alapítvány, egyházi jogi személy	-	-	-
Aldozatsegítés és kárenyhítés feladatait ellátó szervezet	0	-	0
Közösségi pszichiátria	0	-	0
Allampolgár, szülő	45	39	6
Járási Hivatal Gyámhivatala	9	9	0
Önkormányzat, jegyző	2	0	2
Összesen	352	323	29

Összességében elmondható, hogy Barcson és a járásban a jelzőrendszeri tagok közötti együttműködés jól működik, az információáramlás megfelelő.

A bántalmazott , illetve elhanyagolt kiskorúak 2023 évi járási adatai:

		Bántalmazott			Elhanyagolt	
		kiskorúak száma				
		fizikai	lelki	szexuális	fizikai	lelki
Családon belül	Szülő által	2	0	0	108	76
	Testvér által	0	0	0	0	0
	Egyéb rokon által	0	0	0	0	0
	összesen:	2	0	0	108	76
	Szolgálat továbbította	0	0	0	26	18
Családon kívül	gyermek	0	0	0		
	felnőtt	0	0	0		
	intézmény	0	0	0		
	összesen	0	0	0		
	Szolgálat továbbította					
Összesen:	2	0	0			

2023-ben Barcson fizikai bántalmazás nem történt kiskorú sérelmére. A járásban 2 gyermek volt fizikai bántalmazott szülők által. A szükséges intézkedés a jogszabálynak megfelelően megtörtént, esetkonferencia és hatósági tárgyalás után a kiskorúak családból való kiemelésére került sor.

Szakmai ellenőrzés 2023. évben nem volt.

A Barcsi Család- és Gyermekjóléti Szolgálat a Barcsi Szociális Központ intézményegységeként működik, önálló szakmai egységként.

Illetékességi területe: **Barcs városa**

Az intézmény működésének célja:

A Barcsi Család- és Gyermekjóléti Szolgálat működésének célja, hogy a hatályos szociális- és gyermekvédelmi törvények és végrehajtási rendeleteik, valamint a szakmai szabályok szerinti működésben, a fenntartó Barcs Város Önkormányzat rendeletének megfelelően a településen élők körében a szociális és gyermekvédelmi alapfeladatok ellátása.

Személyi és tárgyi feltételek:

2023. évben a Család- és Gyermekjóléti Központban **1** fő szakmai vezető, aki a Gyermekjóléti Központ vezetője is, és **3** fő családsegítő látta el a feladatokat.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat tárgyi feltételei 2021. augusztus 31-ig a Barcsi Szociális Központ épületében voltak biztosítottak. 2021. szeptember 1-től az intézmény egy önálló épületbe költözött, a Család- és Gyermekjóléti Központtal együtt: a Barcs, Széchenyi u. 38. szám alatti címre, ahol teljes felújításon esett át az épületrész, valamint kívül – belül akadálymentesítésre került sor. A település a projektnek köszönhetően egy hosszú évek óta felmerülő problémát tudott orvosolni, ezzel biztosítva a családok számára a kellemes ügyfélteret, a diszkrét megbeszélések helyszínét, és a családias légkört, az adományosztásra való lehetőséget, szülő klubok megtartását, ami így már teljesen elkülönülten működik a bentlakásos intézménytől. A két intézményegység egy épületen osztozik. A Szolgálatnak **2** iroda, **1** tárgyalóhelyiség (közös használatban a Barcsi Család-és Gyermekjóléti Központtal), váróhelyiség, vizesblokk áll a dolgozók, valamint a kliensek rendelkezésére. Az irodában mindhárom családsegítő számára biztosított a számítógép és internet hozzáférés, a vezetékes telefon, valamint az iratok tárolására polcok állnak rendelkezésre. A Barcs belterületén kerékpárral és gyalogosan látják el a feladatokat, a város külterületein felmerülő feladatok ellátásához a családsegítők számára az utazás az intézményi gépjárművel biztosított.

A Barcsi Család- és Gyermekjóléti Szolgálatnál a 2023. évben alapellátásban részesülők száma:

Családok száma	Gyermekek
9 család	21 fő

A Barcsi Család-és Gyermekjóléti Szolgálat szakmai tevékenységei a 2023-as évben:

Információnyújtás:	315 fő
Segítő beszélgetés:	237 fő
Tanácsadás:	224 fő
Ügyintézéshez segítségnyújtás:	183 fő
Közvetítés ellátáshoz való hozzáféréshez (Pénzbeli - természetbeni):	
Pénzbeli:	21fő
Természetbeni:	28 fő
Esetkonferencia szervezése:	11 alkalom
Esetmegbeszélések:	2 alkalom
Szakmaközi megbeszélés:	6 alkalom
Környezettanulmány készítése:	21 db
Családlátogatás:	468 alkalom
Adománygyűjtés, adományközvetítés:	74 család

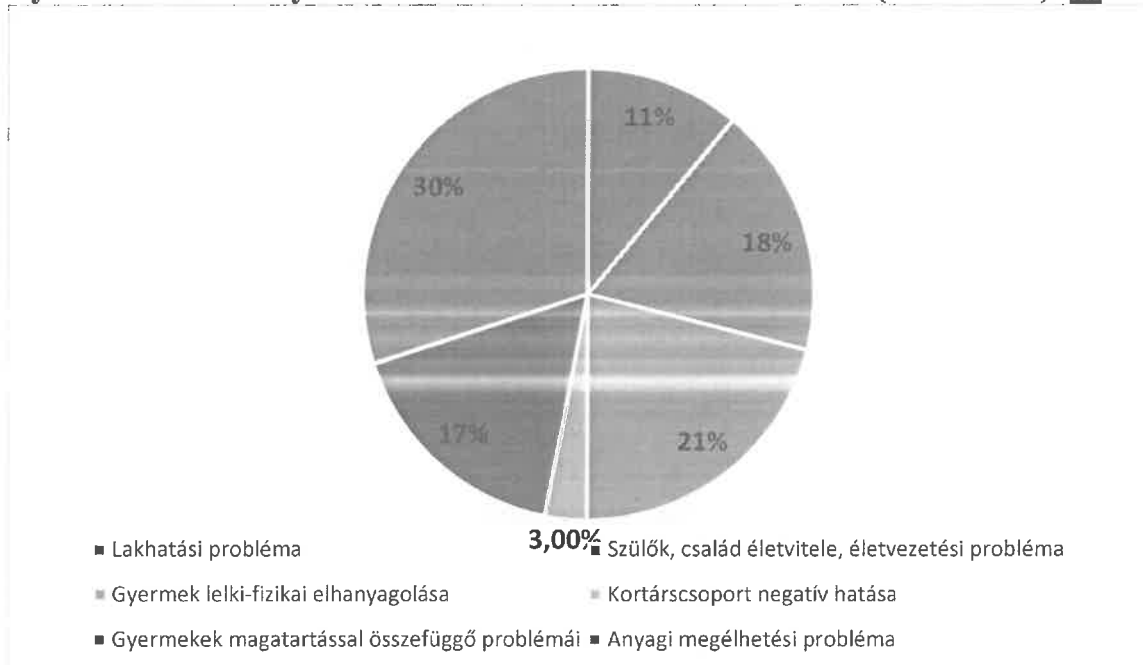
A problémák megoldásához mind az együttműködésben (alapellátásban) állóknál, mind az egyszeri esetkezelésnél, jelentős számú ügyintézészt végeztünk. Számos esetben kértek az ügyfelek segítséget a hivatalos szervekkel való kapcsolattartáshoz, különböző szolgálatokkal való kapcsolatfelvételhez, hivatalos levelek megírásához (EON, Vízművek, Magyar

Államkincstár, Kormányhivatal, Önkormányzat), valamint hivatalos okmányok, nyomtatványok kitöltéséhez. Több esetben nyugdíj igényléséhez, az anyasági támogatások, családi pótlék stb. dokumentumainak a nyomtatása, kitöltésében való közreműködés is fontos ügyintézési szempont volt.

A családsegítők szakmai munkájára főként a segítő beszélgetés, az ügyintézéshez segítségnyújtás és információnyújtás a leginkább jellemző. Míg az információnyújtás rövid, önmagában álló interakciót jelent az ügyfél és a szakember között, addig a segítő beszélgetés több alkalmas, bizalmon alapuló kapcsolatot jelent. A családlátogatás tevékenység azt jelenti, hogy a családokat lakóhelyükön többször is meglátogatják, kiemelten azokat a családokat, ahol együttműködési megállapodás is történt. Az esetkonferencia és szakmaközi megbeszélések kiváló módjai annak, hogy az érintettek (szakemberek, családtagok) egy időben összeülve ugyanazt az esetet megismerjék, és összehangolt választ tudjanak a problémára adni. Nyáron a hátrányos helyzetű gyermekek számára 1 hetes (5 nap) nyári táborozást szervezett a Barcsi Család- és Gyermejkölési Szolgálat, mely a szabadidő hasznos eltöltését, valamint prevenció tevékenységet is szolgált. A gyermekek részére bűnmegelőzési nap is megtartásra került, hogy megismerjék, és elkerüljék a rájuk veszélyes helyzeteket, tevékenységeket.

A Barcsi Család- és Gyermejkölési Szolgálatnál a 2023. évben a gyermekek veszélyeztettségének fő okai a probléma gyakorisága %-os arány szerint:

Nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak száma a 2023-as évben (0-17 évesek): 72 fő

A Barcsi Család- és Gyermejkölési Szolgálatnál a 2023. évben válsághelyzetben lévő várandós anyák gondozásának száma:

Válsághelyzetben lévő várandó anyát nem gondoztunk.

A Barcsi Család- és Gyermejkölési Szolgálatnál a 2023. évben a családból kiemelt gyermekek szüleinek gondozása:

2023. évben 7 fő gyermek nevelésbe vételét rendelte el a gyámhivatal Barcs városában, így összesen 17 fő gyermek van nevelésben, mely 12 családot érint. A családsegítők a nevelésbe vett gyermek szüleit tájékoztatják a kapcsolattartás lehetőségéről, valamint pénzügyi támogatásról, mely a nevelésbe került gyermek és szülő kapcsolattartását segíti elő. Rendkívül fontos a szülő gyermek kapcsolattartás elősegítése, mert a kapcsolattartás teljes hiánya esetén a nevelésbe vett gyermeket a gyámhivatal örökbe fogadhatóvá nyilvánítja.

Jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai:

A gyermekvédelmi jelzőrendszer a Barcsi Család-és Gyermekjóléti Szolgálat által működtetett együttműködési rendszer, a gyermekvédelmi törvényben meghatározott szereplőkkel. Célja a gyermekek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzés és megszüntetése. A törvény pontosan megfogalmazza, kik azok, akiknek e tárgyban feladataik vannak.

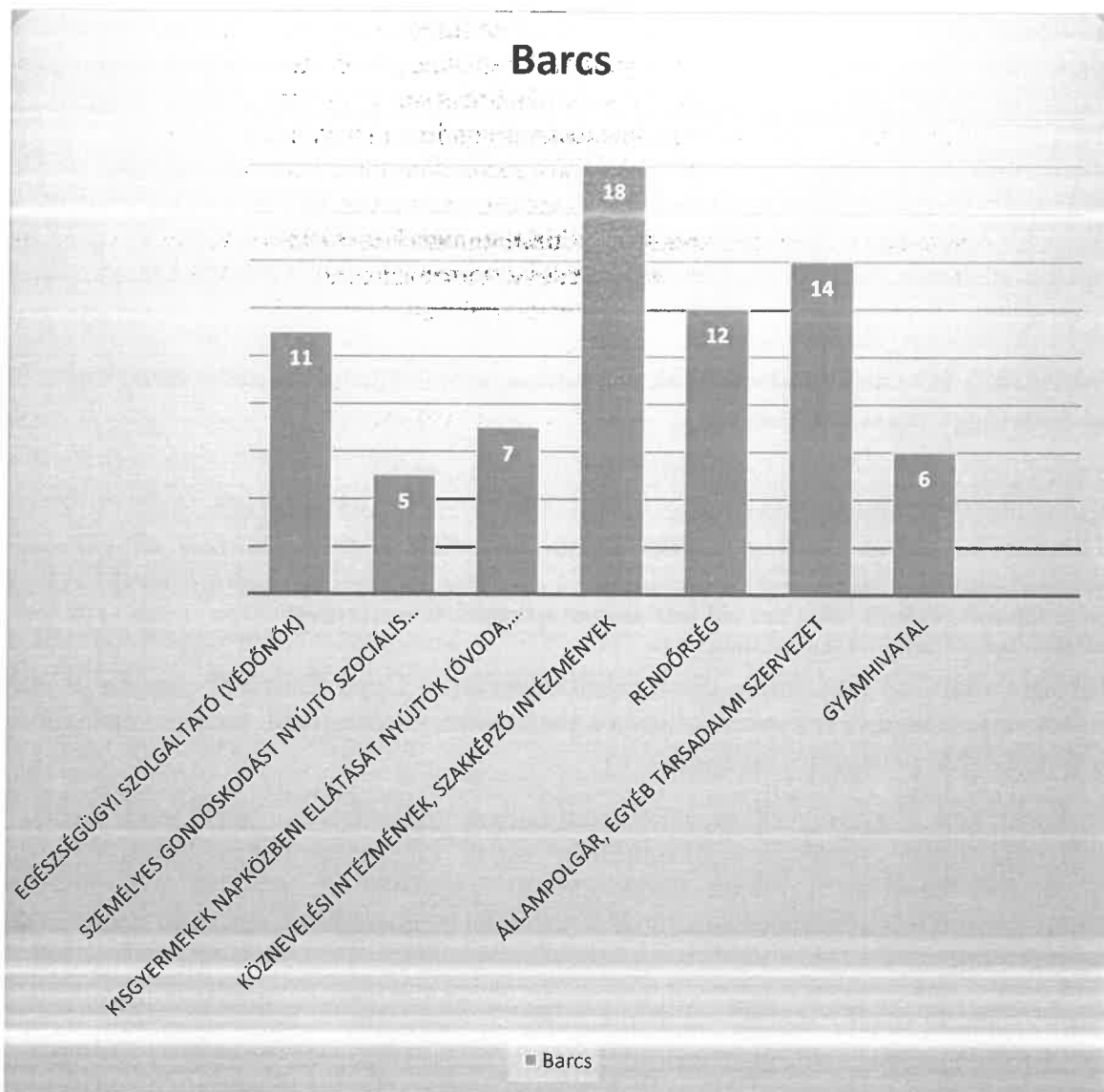
A Barcsi Család-és Gyermekjóléti Szolgálat 2023-as évben is **6 alkalommal** a jelzőrendszer szereplőinek szakmaközi megbeszélést tartott a hatékony információáramlás, és együttműködés érdekében.

Témák:

Időpont	Témák
2023.03.29.	1. Az óvodai tankötelezettség nem megfelelő teljesítése (óvodai házirendet érintően)2. Az óvodai és bölcsődei jelzések számának alakulása illetve jelzési kötelezettség definiálása az óvodák részéről3. Az óvodáskorú gyermekek óvodakötelezettségével összefüggő hiányzási okai és ennek gyakorisága (családlátogatások tapasztalatai)4. Aktuálisan felmerülő problémák, észrevételek
2023.04.25.	1. Az iskolai szociális segítő bevonása a közoktatási intézményekben folyó gyermekvédelmi tevékenységekbe2. Csellengő diákok oktatási időben3. Az iskolák jelzési kötelezettsége, jogszabályi változások4. Aktuálisan felmerülő problémák, észrevételek
2023.05.31.	1. A tanulási nehézségekkel és magatartási problémákkal küzdő gyermekek és a családon belüli konfliktusok2. A gyermekveszélyeztetettséggel összefüggő jelzési kötelezettség (zártan kezelendő jelzések)3. A gyermekek iskolai teljesítménye a szakértői vélemények tekintetében4. Aktuálisan felmerülő problémák, észrevételek

2023.08.01.	1. A veszélyeztetett várandós személyek, gyermekes családok CSÁO-ban történő elhelyezési problémája a Védőnői Szolgálat és a Család-és Gyermekjóléti Szolgálat szemszögéből 2. Lokális szinten a halmozottan hátrányos helyzetű családok lecsúszásában történő beavatkozási lehetőségek, szakmai intézkedések, javaslatok, észrevételek a helyzet kezelésére 3. Aktuálisan felmerülő problémák, észrevételek
2023.10.03.	1. Ideiglenes hatályú elhelyezés a rendőrség és a gyámhivatal illetékességének megállapítása kapcsán a. A Szolgálat feladata az ideiglenes hatályú elhelyezés javaslattételét követően 2. Áldozatsegítés gyakorlata a járásban (Áldozatsegítő Szolgálat) 3. Gyámhivatali határozatok gyakorlati alkalmazása a családsegítést érintőlegesen 4. Aktuálisan felmerülő problémák, észrevételek
2023.11.21.	1. A sport, mint prevenció, kitörési lehetőség a gyerekek számára egy hátrányos helyzetű térségben 2. Cyberbullying és az internet veszélyei az iskolás korcsoportot érintően

Jelzőrendszer tagjaitól érkező jelzések 2023-as évben Barcs (Somogytarnóca, Drávaszentes) települést érintően: (0-17 illetve 18 évnél idősebb személyek)

A Szolgálat rendszeres és állandó kapcsolatban áll a jelzőrendszeri tagokkal. Továbbra is előfordul, hogy a jelzőrendszeri tagok, (főleg az új belépők) nincsenek tisztában az intézményekben folyó szociális segítő munka folyamatával, illetve a gyermekvédelmi intézkedések tartalmával. Ennek érdekében a 2023-as évben a szakmaközi megbeszélések témái közé felvettük illetve minden évben tervezzük beépíteni a jelzőrendszeri tagok feladatait és kötelezettségeit. A pedagógusoknak (óvodák, iskolák) továbbra is sok esetben nehézséget okoz, hogy az esetkonferencián részt vegyenek, időhiányra hivatkozva, valamint a jelzés megtételét plusz feladatként élik meg. A Szolgálat fontosnak tartaná a jelzőrendszeri tagok továbbképzését és minden intézményben felelős kijelölését a gyors és hatékony információ áramlás érdekében, valamint a veszélyeztetettség időben történő felismerése miatt. A jelzőrendszer tagjai közül évek óta a legtöbb jelzést azok az intézmények küldik a gyermekjóléti szolgálatok számára, ahol az érintett kiskorú a hétköznapjainak nagy részét tölti. Így a legjellemzőbben az oktatási intézmények dolgozói élnek jelzéssel a gyermekjóléti szolgálatok felé, amennyiben veszélyeztetettséget észleltek a nevelésükre bízott gyermek életében. Nagy előrelépést jelentett az oktatási intézményekben, hogy aktívan jelen vannak az iskolai szociális segítők, akik támogatást nyújtanak a jelzésértékű problémák felismerésében a pedagógusoknak. A kiskorúakat érintően a jelzőrendszer első lépcsőjét a védőnők alkotják, hiszen ők találkoznak a kisgyermek körül kialakult problémákkal. A Védőnői Szolgálat rendszeresen részt vesz az őket is érintő szakmaközi megbeszéléseken. A gyermekorvos illetve a házi orvosok az elmúlt

évek tapasztalatai alapján nem aktívak a jelzőrendszeri munkában (nem jönnek, el nem beszélésre illetve nem érkeznek tőlük jelzés). A rendőrséggel a jelzőrendszer szempontjából a krízises ügyekben továbbra is jó kapcsolatoknak köszönhetően gyorsan tudunk reagálni. Az állampolgári jelzések az idei évben is növekvő száma is mutatja, hogy bátran fordulnak hozzánk és állampolgári kötelezettségüknek érzik, hogy jelezzék a problémákat. Szolgálatunk kiemelt feladata a jelzőrendszeri tagok együttműködésének ösztönzése, a közös megoldási alternatívák kidolgozása, a tagok aktivizálása, a hatékony információcsere és a tisztázott kompetenciahatárok, annak érdekében, hogy a jelzőrendszer a helyi gyermekvédelem tevékeny tagjává váljon.

2. Gyermek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok.

Helyettes szülő átmeneti gondozásra 2023. évben nem került sor.

Családok átmeneti otthonába gyermekes család elhelyezésére nem került sor.

A felügyeleti szervek által gyermekvédelem területen végzett szakmai ellenőrzések, tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása:

2023. évben nem volt szakmai ellenőrzés.

3. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. Előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciók elképzelések)

Törekedni kell a gyermekek veszélyeztettségének megelőzésére, kezelésére, ezáltal a védelembe vettek számának csökkentésére, ennek érdekében fontos lenne, hogy az intézmények nagyobb figyelmet fordítsanak az igazolatlan mulasztások jogszabályban előírtak szerinti jelzésére ennek kapcsán a szakmaközi megbeszélések témáiban rendszeresen szerepelni fog.

Az észlelő- és jelzőrendszeri tagokkal lévő szoros együttműködés, egymás kölcsönös segítése (team megbeszélések, közös családlátogatás a szociális segítő munkába bevont szakemberekkel folyamatos tájékoztatás).

Szakmaközi megbeszéléseken való részvétel szorgalmazása a jelzőrendszeri tagok számára.

A Szolgálat aktív részvételének növelés a jelzőrendszeri tagok által szervezett intézményi rendezvényeken.

Az oktatási intézmények által megnövekedett az igény a prevenció programokra és a gyermekek kompetenciájának fejlesztésére és érzékenyítésére irányuló foglalkozások, prevenció előadások szervezésének megtartására. Amelynek megvalósítását a Szolgálat létszámnövekedésének köszönhetően több alkalommal, és szélesebb célcsoportot elérésével tervezi.

A változó társadalmi és szociális körülményekhez igazodva az ügyfelek és gondozottak igényeinek feltárása a helyi ellátórendszer fejlesztése érdekében.

Lehetséges civil és alapítványi szervezetek megismerése és bevonása a közös munkába, együttműködés kialakítása. Cél: adományok gyűjtése, továbbítása a hátrányos helyzetű családoknak.

Az iskolákban az óvodai és iskolai szociális segítő munkájának köszönhetően szakmák összekapcsolásának, és hatékonyságának elősegítése.

A jelzőrendszeri tagok és a gondozott családok közötti kapcsolat készségének javításának elősegítése.

4. Milyen feladatok, szolgáltatások ellátásban vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drogprevenció stb.)

FC Barcs – a Szolgálattal közös szervezésben megvalósult 2023.07.29-én a „családi nap”. A szabadidős program célja volt a településen élő gyermekek szabadidejének hasznos eltöltése illetve a családi kapcsolatok erősítése.

Saját kezdeményezés– 2023.12.09-én karácsonyi adománygyűjtő akció lebonyolítása a kollégáinkkal – Szolgálat munkatársai a barcsi LIDL parkoló melletti füves területen kialakított adománygyűjtő ponton összegyűjtött élelmiszerből **58 db kríziscsomagot** állított össze és a településen élő gondozott illetve hátrányos helyzetű gyermekes családok és egyéb rászoruló személyek részére juttatta el.

Szolgálat **önkormányzati támogatás** keretében **21 családnak** tudott természetbeni juttatásként karácsonyi bevásárlást illetve **28 családnak** téli fűtéshez szükséges tüzelő (fát) beszerzésében közreműködni.

Szolgálatunk a település **oktatási intézményeiben 7 alkalommal** végzett prevencióos tevékenységet, csoportfoglalkozás keretében, mely **85 főt** érintett.

Szolgálatunk kötelező feladatként **1 alkalommal** iskolai szünetes tábor is szervezett **25 főnek** a településen élő és hátrányos helyzetű gyermek részvételével.

5.2. Bölcsőde

Barcs városában a Bölcsőde üzemeltetését tekintve napos bölcsőde, napi 10 óras nyitva tartással, 7 órától 17 óráig. A bölcsődei gondozást, felügyeletet olyan szülők, nevelők, gondozók igénylik, akik munkájuk, vagy munkaerő piacra való visszatérésüket segítő program, képzésben vesznek részt, vagy betegségük, vagy egyéb okokból kifolyólag nem tudják gyermekük ellátását biztosítani.

2023-as évben 3 gyermek részesült korai fejlesztésben. Heti 2 alkalommal a Szivárvány EGYMI pedagógusa biztosította számukra a külön fejlesztést. Közülük ketten szeptembertől óvodába járnak, egy gyermeket pedig kiemelték a családból. Sajátos nevelési igényű gyermek nem volt.

A gyermekek ellátása folyamatos. A személyi, tárgyi feltételek megfelelnek a bölcsődei előírásoknak. 14+1 fő szakképzett kisgyermeknevelő, 3 fő bölcsődei dajka látja el a gyermekek nevelését, gondozását.

A bölcsőde a „Napsugár Bölcsőde Helyi Szakmai Programja” szerint működik, amely elősegíti a kisgyermek képességének, készségeinek és a személyiségének kialakulását. A korai fejlesztésben fontos a prevenció, korrekciós szerepet tölt be. A családokkal való jó együttműködés támogatja a gyerekek közösséghez való szoktatását, gondozását, nevelését.

5.3. Óvodák

Az óvodák 7 órától 17 óráig vannak nyitva (napi 10 óra). Azon szülők, akik korábban járnak dolgozni, kérésükre 6.30-ra vihetik gyermekeiket az intézménybe. A nyitvatartási idő alatt óvodapedagógusok biztosítják a gyerekek felügyeletét, nevelését. A szülők többsége 8-10 óras nevelési időkeretet vesz igénybe.

2023-as évben az óvodákban 8 sajátos nevelési igényű gyermek integrált nevelését látják el. Közülük 6-an 2 főnek, 2-en pedig 3 főnek számítanak. Továbbá 42 fő beilleszkedési-, tanulási-

, magatartási- és nevelési nehézséggel küzdő gyermek járt az óvodákban. A kics csoportos fejlesztésüket a Pedagógiai Szakszolgálat Barcsi Tagintézménye látta el, illetve a csoportban a szakszolgálat tanácsai alapján differenciált fejlesztési tevékenységet biztosít a csoportban dolgozó óvodapedagógus.

A helyi pedagógiai szakszolgálat fejlesztési tanácsait követve a pedagógusok külön differenciált nevelésben, oktatásban részesítik a beilleszkedési-, tanulási-, magatartási-, nevelési nehézségekkel küzdő, tehetséges, sajátos nevelési igényű gyermekeket. A szakszolgálat által komplex gyógypedagógiai terápiában, logopédiában, gyógytestnevelésben is részt vesznek az arra rászoruló gyerekek.

A tehetséges gyerekek külön foglalkoztatása a „Tehetséges vagyok” munkaközösség irányításával történik.

A nap folyamán a gyerekek képességeiknek megfelelően játékba integrált fejlesztésekben vesznek részt. A napi tevékenységek során elsajátíthatják az óvodai élet, az egészséges környezettudatos életmód kialakításához szükséges szokásokat, ismereteket. Kirándulások alkalmával tapasztalatokat szerezhetnek különböző élethelyzetekről.

2023 szeptemberében került bevezetésre a Városi Óvodák Pedagógiai Programja, amely szerint végzik óvodákban folyó pedagógiai munkákat. Az átszervezéssel járó feladatok, nehézségek ellenére is változatlanul ellátják a nevelési feladatokat. Biztosítják az állandóságot. Ügyelnek arra, hogy az érzelmi, erkölcsi, anyanyelvi értelmi nevelés megvalósítása nyitott, befogadó, biztonságos, derűs környezetben valósuljon meg.

Céljuk, hogy az életkoruknak megfelelően szerezzenek tapasztalatokat különböző élethelyzetekről, illetve az iskolakezdés megkönnyítése, a személyiségük sokoldalú kibontakoztatása.

Tagóvoda 2023. jan. 1.	Férőhelyek száma	Gyermekek száma	HH-s gyermekek száma	HHH-s gyermekek száma
Széchenyi közti Tagóvoda	75	70	4	1
Hársfa utcai tagóvoda	50	47	7	12
Deák Ferenc utcai Tagóvoda	100	91	7	14
Szent István utcai Tagóvoda	75	73	3	1
Összesen	325	281	21	28
Napsugár Bölcsőde	78	68	0	0

A Hársfa utcai Óvoda beázása miatt 2022 szeptemberében az óvoda Pillangó csoportját a Deák Ferenc utcai Tagóvodába költöztették át.

Tagóvoda 2023. dec. 31.	Férőhelyek száma	Gyermekek száma	HH-s gyermekek száma	HHH-s gyermekek száma
Széchenyi közti Tagóvoda	78	74	14	5
Hársfa utcai tagóvoda	0	0	0	0
Deák Ferenc utcai Tagóvoda	115	110	4	22
Szent István utcai Tagóvoda	75	73	4	0
Összesen	283	272	22	28
Napsugár Bölcsőde	78	69	0	0

2023. június 19-én a Hársfa utcai Óvoda beázása miatt az épület lezárásra került.

A Széchenyi közti Tagóvoda is felújításra vár, ezért a gyerekeket 2023. szeptember 01-től átcsoportosítottuk.

3 tagóvoda és a Napsugár Bölcsőde fogadta az óvodás gyerekeket.

6. Bűnmegelőzési programok, valamint a gyermek- és fiatalkorú bűnözéssel összefüggő adatok bemutatása

Az 1997. évi XXXI. törvény 17. §. bekezdés d. pontja alapján és a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 15. §. (7) bekezdés a. pontja alapján - figyelemmel a 149/1997. (IX.10.) Kormányrendelet 10. sz. mellékletére - tájékoztatom a Tisztelt Címet, hogy a Barcsi Rendőrkapitányság illetékességi területén az Országos Rendőr-főkapitányság által kezdeményezett bűnmegelőzési programokat hajt végre.

Bűnmegelőzési programok:

A 2023-as év során a Somogy Vármegyei Rendőr- főkapitányság Corso bűnmegelőzési programja keretében drogprevenciós előadás került megtartásra 10 oktatási intézményben, 16 alkalommal 463 tanuló részére. A Buszmegálló programban 10 településen 188 lakost értünk el bűnmegelőzési tanácsokkal. Bike Safe kerékpár regisztráció 4 alkalommal került megszervezésre, mely során 21 kerékpárt rögzítettek az adatbázisba.

Az alap és középfokú oktatási intézmények közül a Babócsai, Barcsi Arany János és Deák Ferenc Általános, Csokonyavisontai, Darányi, Homokszentgyörgyi, Ladi, Lakócsai Általános Iskolákban, a Szivárvány EGYMIben, a Széchenyi Ferenc Gimnáziumban és Kollégiumban és a KSZC Barcsi Szakképző Iskolában állatvédelem, drogprevenció, internetbiztonság, segélyhívó helyes használata témákban történt bűnmegelőzési óra megtartása.

A nyári időszakban a települési rendezvényeken kitelepüléssel hívtuk fel a figyelmet az áldozattá válás elkerülésének lehetőségeire.

A Mindenszentek, a Halottak Napja és az adventi ünnepek ideén- a helyi sajtóosságok figyelembevételével- fokozott közterületi jelenlétet és bűnügyi járőrszolgálatot valósítottak meg az érintett időszakokkal összefüggő jogsértések megelőzésére és az állampolgárok szubjektív biztonságérzetének javítására. Ebbe a tevékenységbe kapcsolódott be 3 fő közösségi szolgálatos tanuló is.

2023. évben tovább folytatódott az „Iskola rendőre” program. Az iskolák vezetőivel, osztályfőnökeivel az iskolarendőrök felvették a kapcsolatot. Az iskola kezdésekor rendőri jelentéssel biztosítottuk az általános iskolák környékén található útszakaszokat, gyalogos átkelőhelyeket.

A kapitányság illetékességi területén 6 oktatási intézményben indult el az Iskolaőrség, melyhez a jelen tanévben egy oktatási intézmény csatlakozott. Jelenleg a Barcsi Arany János Általános Iskolában, a Szivárvány EGYMI-ben a Kaposvári SZC Barcsi Szakképző Iskolában, a Babócsai Zrínyi Miklós Általános Iskolában, Homokszentgyörgyi I. István Általános Iskola Ladi Arany János Tagintézményében, Drávamenti Körzeti Általános Iskola Darányi és Lakócsai Tagiskolájában van jelen.

Bűnügyi helyzet

2023. évben a regisztrált bűncselekmények számában közel 17 %-os emelkedés történt 2022. évhez viszonyítva. A regisztrált cselekményeket elemezve megállapítható, hogy továbbra is a vagyon elleni, és egyre növekvő arányban a személy elleni kategóriába tartozó bűncselekmények számának alakulása határozza meg a bűnügyi helyzetet. A vagyon elleni bűncselekmények között emelkedett az online csalások száma.

A bűncselekményt elkövetők nemét tekintve megállapítható, hogy a nők aránya a férfi elkövetők arányához viszonyítva lényegesen alacsonyabb, 2023. évben számszerűen 225 ismertté vált elkövetőből 184 volt férfi, és 41 nő. Külföldi elkövető 3 esetben fordult elő, akik férfiak voltak.

Az életkor szerinti megoszlást alapul véve a leginkább érintett korosztály a 25-60 év közöttiek (151 elkövető: 31 nő és 120 férfi) korcsoportja. A számadat nagysága alapján a következő korcsoport volt a fiatal felnőttek korosztálya (42 elkövető: 4 nő és 38 férfi), a 60 év feletti korosztály (15 elkövető: 3 nő és 12 férfi), és a fiatalok korosztálya (16 elkövető: 3 nő és 13 férfi), legvégül 1 fiú gyermekkorú elkövető került még regisztrálásra.

A bűncselekményekben a sértetti oldalon (196 sértett) 84 nő és 112 férfi került regisztrálásra. Korosztály szerint a 25-60 éves korosztály vált legtöbbször sértetté (137: 54 nő 83 férfi), majd az időskorúak (31: 15 nő és 16 férfi), a fiatal felnőttek (17: 9 nő és 8 férfi), a fiatalok (7: 3 nő és 4 férfi), végül a legalacsonyabb számba váltak sértetté gyermekkorúak (4: 3 nő és 1 férfi). Külföldi sértett 13 esetben került regisztrálásra, akik közül 6 nő és 7 férfi volt.

Gyermekevédelmi intézkedések

A gyermek- és családvédelemmel foglalkozó önkormányzati szervek ügyintézőivel együttműködési megállapodás nem készült, ennek ellenére rendszeres és folyamatos volt az év során a kapcsolattartás jelzőrendszerben résztvevő tagokkal. A Barcsi Rendőrkapitányság 46

jelzéssel élt a Gyermekjóléti Szolgálatok felé. A Gyermekjóléti Szolgálatok által kezdeményezett esetszbeszéléseken Ambrus Attila c. r. őrnagy vett részt 11 alkalommal, szakmai konferencián 3 esetben vett részt.

A jelzőrendszeri tagok részére 5 alkalommal szakmaközi konferenciát tartottak mikroközpontben. A közterületen szolgálatot ellátó állomány kiskorúak veszélyeztetése és családon belüli erőszakra utaló esetekben, az intézkedést követően a jelzőrendszeri kötelezettségének megfelelően jelzéssel élt, bűncselekmény gyanúja esetén javaslatot tett a nyomozás elrendelésére.

Tárgyévben hatóságom 2 esetben határozott kiskorú ideiglenes hatályú elhelyezéséről.

Kábítószer megelőzés

A Barcsi Rendőrkapitányságon 7 esetben indult büntetőeljárás kábítószerrel visszaéléshez köthető bűncselekmény elkövetése miatt, 4 esetben terjesztői magatartás, 3 esetben kábítószer birtoklás.

Az év során drogpreevenciós óra megtartása 4 esetben történt, 62 tanuló részére tartották meg.

A Barcsi Rendőrkapitányságon Ambrus Attila c. r. őrnagy látta el a drogpreevenciós tanácsadói feladatokat. A központiag meghatározott csatornákon, a korábban közzétett telefonszámon és a központi e-mail címen a tárgykörben jelzés nem érkezett. Az illetékességi területen KEF nem működik.

Hozzátartozók közötti jogsértések jellemző adatai

A hozzátartozók közötti erőszak fogalomkörébe tartozó büntetőeljárások száma 2023. évben 42 volt, melyek során 44 esemény történt. A korábbi év adataához képest stagnálás tapasztalható. Az eljárások vizsgálata során megállapítható, hogy 29 esetben a sértettel egy háztartásban él az elkövető, 10 esetben volt házastárs vagy élettárs sérelmére követték el a bűncselekményt, 3 esetben más háztartásban élő sérelmére történt bűncselekmény, 2 esetben egyéb családon belüli erőszak történt. Az áldozatok közül 5 férfi és 39 nő volt, a férfi áldozatok közül 1 gyermekkorú 5 felnőttkorú. A női áldozatok közül 33 felnőtt, 3 fiatalkorú és 3 gyerekkorú volt. Az adatok alapján leggyakrabban a felnőttkorú nők válnak családon belüli erőszak áldozataivá.

A vizsgált eljárásokban nagyobb számban jelent meg a testi sértés és kapcsolati erőszak bűncselekmény, ezt számában a kiskorú-veszélyeztetése és garázdaság követi, kis számban van jelen a zaklatás és a magánlaksértés.

Hozzátartozók közötti erőszak gyanújának megállapítása esetén a 2023. évben 5 esetben ideiglenes megelőző távortartás elrendelése történt.

7. Záró gondolatok

Továbbra is jelentős figyelmet szükséges fordítani a gyermekvédelem rendszerének hatékony működtetésre, a gyermekvédelem tevékenységében való megfelelő közreműködésre.

A jelzőrendszer tagjainak – a szolgáltatóknak, az intézményeknek és a hatóságoknak – továbbra is kötelességük hatékonyan együttműködni a veszélyeztető okok feltárása és azok időben

történő felmérése, egymást kölcsönösen tájékoztatni és segíteni a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése érdekében.

Tagjaival rendszeres kapcsolatot tartson, esetmegbeszélések keretén belül feladatok meghatározásával dolgozzanak a gyermekek érdekében.

A gyermekvédelmi jelzőrendszer hatékony működése érdekében továbbra is az alábbiakat kell figyelembe venni:

- megelőzés
- gyanú esetén jelzés
- cselekvés
- az intézkedésekről visszajelzés
- utánkövetés.

A megelőző intézkedések célja, hogy mérsékelje a gyermeket érő káros családi hatásokat, megelőzze az elhanyagolás, nem megfelelő nevelés vagy súlyosabb esetek kialakulását. Segíteni kell a családot, hogy alkalmas legyen a gyermeknevelésre, amennyiben a család nem bizonyul alkalmasnak, tájékoztatni kell az érintetteket a gyermek jogairól, az elérhető átmeneti vagy tartós szociális juttatásokról, támogatásokról, képzési lehetőségekről, munkahelyváltásban való lehetőségekről.

Mindenképpen fontos a településen élő szociális és mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, illetve krízishelyzetbe került személyek, családok életvezetési képességének megőrzése, az ilyen helyzethez vezethető okok megelőzése, valamint a krízishelyzet megszüntetésének elősegítése.

Az intézkedések során arra kell törekedni, hogy csak a legvégső esetben kerüljön sor a gyermek vér szerinti családjából történő kiemelésre.

Sajnos a mai világban tömegesen jelentkeznek a családi környezetben felmerülő, gyermekeket érintő súlyos problémák, amelyeket a szociális szférában és leginkább a gyermekvédelemben dolgozó szakembereknek meg kell oldani, és ami még fontosabb, meg kell előzni.

Így a szakma számára igazán fontos annak tudatában lenni, hogy a gyermekek miféle veszélyeztető körülményeknek, káros hatásoknak lehetnek és vannak kitéve, mert ezeknek az ismereteknek a birtokában van lehetőség a megelőzésre, enyhítésre és megszüntetésre.

További feladatok:

- Gyermekprogramok és szabadidős ifjúsági programok folyamatos bővítése és összehangolása
- Iskolapszichológus igénybevételének elősegítése
- Esetmegbeszélések, továbbképzések, szakmai fórumok szervezése
- Az intézmények folyamatos tájékoztatása a gyermekvédelmi területen bekövetkezett változásokról
- Továbbra is hatékony és rugalmas ügyintézés a nehéz helyzetben lévő családok, azon belül különösen a gyermekek érdekében.

B a r c s, 2024. március 7.

Koós Csaba Tibor
polgármester

Határozati javaslat:

Barcs Város Képviselő-testülete Barcs Város Önkormányzata 2023. évi gyermekvédelmi tevékenységéről szóló beszámolót elfogadja.

Felelős: Koós Csaba Tibor polgármester

Határidő: értelem szerint

A határozati javaslatot törvényességi szempontból felülvizsgáltam.

Barcs, 2024. március 7.

Balázné dr. Vástyán Krisztina
címzetes főjegyző

